

**Ομιλία του Καθ. Γεώργιου Βυθούλκα
κατά την αναγόρευσή του ως Doctor Honoris Causa
από το Πανεπιστήμιο Ιατρικής και Φαρμακευτικής "Iuliu Hatieganu"
Cluj-Napoca, Ρουμανία
5 Μαΐου 2015**

Σήμερα αισθάνομαι ιδιαίτερη ικανοποίηση και υπερηφάνια όχι μόνο για τον εαυτό μου, αλλά και γι' αυτήν την σπουδαία Ιατρική Σχολή που με τιμά και στο όνομά μου τιμά μια μεθοδολογία η οποία πιστεύω βαθύτατα ότι θα αποδειχθεί μια εξαιρετική θεραπευτική στο μέλλον. Αυτή η ομοιοπαθητική θεραπευτική μεθοδολογία, που ανακαλύφθηκε πριν από 200 χρόνια από τον γερμανό ιατρό Samuel Hahnemann, αρχίζει σήμερα να αναγνωρίζεται σε πολλά προοδευτικά, πρωτοπόρα ιατρικά ιδρύματα υψηλού γνωστικού επιπέδου και προδιαγραφών.

Πρέπει να πω ότι αν κάποιος δικαιούται σήμερα αυτήν τη διάκριση δεν είμαι εγώ αλλά αυτός ο ιδιοφυής γερμανός γιατρός που ήταν σχεδόν εντελώς άγνωστος όταν ήρθα για πρώτη φορά σε επαφή με την ομοιοπαθητική πριν από 55 χρόνια. Τότε ήταν που ανακάλυψα, κατά την αντίληψή μου, την πλέον βαθιά θεραπευτική μέθοδο.

Η συμβολή μου στην εκ νέου ερμηνεία αυτής της θεραπευτικής μεθοδολογίας αποτελεί ένα μικρό δείγμα της εκτίμησής μου γι' αυτόν τον σπουδαίο άνθρωπο, ο οποίος διώχθηκε από την πρώτη στιγμή που ανακοίνωσε τα ευρήματά της έρευνάς του το 1810.

Θα προσπαθήσω τώρα να παραθέσω εν συντομία την κλινική μου εμπειρία, που αριθμεί 55 χρόνια. Όλο αυτό το διάστημα δεν σταμάτησα ποτέ να μελετώ, να παρατηρώ και να αναλύω εκατοντάδες χιλιάδες χρόνιες περιπτώσεις.

Θέλω να διευκρινίσω ότι αυτές αποτελούν τις προσωπικές μου παρατηρήσεις και τα συμπεράσματα που εξήγαγα από τις πολλές χιλιάδες περιπτώσεων που αντιμετώπισα. Δεν αντικαθιστούν την ασφάλεια του δυναμικού επιστημονικού ελέγχου, ο οποίος μπορεί να τις επιβεβαιώσει.

Ζητώ συγγνώμη αν οι παρατηρήσεις μου ακουστούν παράλογες ή υπεροπτικές και ο τρόπος με τον οποίο τις εκφράζω αλαζονικός. Πρόθεσή μου όλα αυτά τα χρόνια είναι να θέσω τις παρατηρήσεις και τα ευρήματά μου σε δοκιμασία από την επιστημονική κοινότητα. Ορισμένες από τις παρατηρήσεις μου έχουν ήδη επιβεβαιωθεί, για ορισμένες άλλες εκκρεμεί η αποδοχή ή η απόρριψή τους, αλλά τις παραθέτω πληροφοριακά. Για εμένα, η ομοιοπαθητική αποτελεί ένα θεραπευτικό σύστημα το οποίο μπορεί να λειτουργήσει συμπληρωματικά προς το υφιστάμενο ιατρικό οπλοστάσιο.

Το 1978 έγραψα το πρώτο μου βιβλίο, «Η Επιστήμη της Ομοιοπαθητικής», το οποίο σύντομα κατέστη ένα από τα βασικά βιβλία διδασκαλίας για όλους τους σπουδάζοντες την Ομοιοπαθητική.

Πρώτο μου μέλημα ήταν να ορίσω τον στόχο όλων των θεραπευτικών μεθόδων: τι σημαίνει ΥΓΕΙΑ και πώς αυτή μπορεί να βελτιωθεί. Οι έως τότε υφιστάμενοι ορισμοί της υγείας δεν με ικανοποιούσαν. Ως εκ τούτου, προσπάθησα να δομήσω έναν πιο ολοκληρωμένο ορισμό της υγείας χρησιμοποιώντας τις λιγότερες δυνατές λέξεις.

Έπειτα από πολλά χρόνια παρατήρησης νοσούντων ατόμων και της πορείας τους προς την ανάρρωση, πίστευα ότι ένας πλήρης ορισμός της υγείας θα πρέπει να περιλαμβάνει και να περιγράφει και τις τρεις πλευρές της ανθρώπινης λειτουργίας: το πνευματικό, το συναισθηματικό και το σωματικό επίπεδο λειτουργίας. Και στις τρεις αυτές πλευρές της ανθρώπινης ζωής, ένα υγιές άτομο θα πρέπει να έχει μια

αίσθηση ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ. Οπότε δημιούργησα έναν νέο ορισμό της υγείας στον οποίο η έννοια της ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ είχε κεντρικό ρόλο. Κατά την άποψή μου, ιδανικά, η υγεία θα πρέπει να είναι η απουσία πόνου σε σωματικό επίπεδο, η απουσία παθών σε συναισθηματικό επίπεδο και η απουσία εγωισμού σε πνευματικό επίπεδο. Λεπτομέρειες αυτού του ορισμού υπάρχουν στο βιβλίο μου «Η επιστήμη της ομοιοπαθητικής». Έδωσα αυτόν τον ορισμό διότι πίστευα ότι μια πραγματική θεραπευτική μέθοδος θα πρέπει να οδηγεί τον ασθενή προς αυτήν την ιδανική κατάσταση υγείας.

Αναλογίστηκα επίσης εκτενώς την έννοια του «μέτρου της υγείας». Το ερώτημα ήταν πώς μπορεί κανείς να αποφανθεί αν ένα άτομο που υποβάλλεται σε θεραπεία παρουσιάζει όντως βελτίωση στην υγεία του και όχι απλώς μείωση ή εξάλειψη των συμπτωμάτων του. Ποιες ήταν οι παράμετροι που θα έκαναν έναν ιατρό να αισθανθεί ότι βοήθησε τον ασθενή του να βελτιώσει τη γενική κατάσταση της υγείας του.

Δεν θα υπεισεέλθω αυτήν τη στιγμή σε λεπτομέρειες σχετικά με αυτά τα ζητήματα. Διδάσκω στους μαθητές μου ότι θα πρέπει να κατανοήσουν αυτές τις βασικές ιδέες αν θέλουν να ασκήσουν την ιατρική με ουσιώδη τρόπο.

Αυτά τα ζητήματα μπορεί να φαίνονται ασήμαντα, αλλά όταν ένας γιατρός έχει καταλάβει σωστά τι σημαίνει να αισθάνεται κανείς πραγματικά υγιής και στα τρία επίπεδα, θα μπορέσει να διαπιστώσει αν ένας ασθενής τον οποίο υποβάλλει σε θεραπεία παρουσιάζει πραγματική βελτίωση της συνολικής του υγείας ή αν αντίθετα αυτή **εκφυλίζεται**.

Αυτό που υποδείκνυα στους μαθητές μου όλα αυτά τα χρόνια δεν ήταν ένα ρητορικό μοντέλο περί της φιλοσοφίας της ιατρικής, αλλά πραγματικά απτά στοιχεία σχετικά με την υγεία και την ασθένεια, τα οποία θα μπορούσαν να τους βοηθήσουν στην καθ' ημέρα πράξη τους.

Αυτές οι αρχικές σκέψεις σχετικά με το ποιος θεωρείται άρρωστος, πόσο βαθιά είναι η νόσος, ποιος μπορεί να θεραπευθεί πλήρως, ποιος έχει περάσει το σημείο ανάκαμψης, κ.λπ., με οδήγησαν τελικά στην ιδέα ότι υπάρχουν διαφορετικά επίπεδα υγείας στα οποία ανήκει καθένας από εμάς κάθε στιγμή. Αυτό το επίπεδο μπορεί να αλλάξει εξαιτίας εσωτερικών ή εξωτερικών ερεθισμάτων ή πιέσεων. Ανέφερα ορισμένους κανόνες και ορισμένες παραμέτρους για τον ορισμό αυτών των επιπέδων, μια εργασία που απαιτεί πολλή και ενδελεχή έρευνα προκειμένου να θεωρηθεί πλήρης. Αυτό το θέμα αναπτύχθηκε περαιτέρω στο επόμενο βιβλίο μου, «Ένα Νέο Μοντέλο για την Υγεία και την Ασθένεια», το οποίο εκδόθηκε το 1985 και στο οποίο παρέθεσα ορισμένους κανόνες που όριζαν αυτά τα επίπεδα. Μια ακόμα λεπτομερέστερη πλευρά της θεωρητικής βάσης αυτού που έλεγα παρατέθηκε στο βιβλίο μου «Επίπεδα Υγείας».

Διαπίστωσα από τις παρατηρήσεις μου ότι ενώ δύο άτομα μπορεί να έχουν παρόμοια συμπτώματα και παρόμοια παθολογία, το ένα είναι ευκολότερο να θεραπευθεί από το άλλο. Αυτό δεν ήταν τυχαίο, αλλά σύμφωνο με ορισμένους άγνωστους ακόμα εσωτερικούς κανόνες ή καταστάσεις του ανθρώπινου οργανισμού.

Αυτός είναι ένας ακόμα τομέας ο οποίος χρήζει περαιτέρω σχολαστικής έρευνας και αιτιολόγησης. Οι παρατηρήσεις αυτές με οδήγησαν να ερευνήσω τα υποκείμενα αίτια αυτών των διαφορών στις αντιδράσεις και ανακάλυψα ορισμένα ιδιαίτερα ενδιαφέροντα στοιχεία.

Ανακάλυψα ότι πολλές χρόνιες παθήσεις είχαν εμφανιστεί έπειτα από ισχυρά και απρόσμενα πλήγματα στον οργανισμό (όπως έγχυση ισχυρών χημικών φαρμάκων, σοβαροί τραυματισμοί,

εμβολιασμοί, χειρουργικές παρεμβάσεις, ισχυρή συγκινησιακή φόρτιση, σημαντικές πνευματικές ανησυχίες, έκθεση σε ξαφνικές ατμοσφαιρικές μεταβολές, κ.λπ.), τα οποία λειτουργούσαν κατασταλτικά στο ανοσοποιητικό σύστημα, τροποποιώντας το με αυτόν τον τρόπο.

Μάλιστα, εντόπισα ότι πολλές χρόνιες παθήσεις εμφανίζονταν έπειτα από οξεία φλεγμονώδη νόσο με υψηλό πυρετό, ο οποίος υποχωρούσε απότομα αντιμετωπιζόμενος πτωχά ή κατασταλτικά με υπερβολικά μεγάλη ποσότητα χημικών φαρμάκων. Τα συμπτώματα εμφανίζονταν και συνεχίζονταν για χρόνια έπειτα από αντίστοιχες παρεμβάσεις, καταλήγοντας εν τέλει σε μια διάγνωση συγκεκριμένης χρόνιας πάθησης.

Ίσως να μην είναι κοινώς γνωστό ότι μια οξεία επιδημία θα πρέπει να αφηθεί να κάνει τον κύκλο της και να βοηθηθεί μόνο με ήπια μέσα ή φάρμακα, διότι αν διακοπεί απότομα με βίαια μέσα –όπως ισχυρά, περιττά φάρμακα– ενδέχεται να λάβει χώρα καταστολή και, έπειτα, μπορεί να γίνουμε μάρτυρες των φαινομένων που όλοι γνωρίζουμε ως ανεπιθύμητες ενέργειες των φαρμάκων. Αυτές οι ανεπιθύμητες ενέργειες μπορεί να υποχωρήσουν με την πάροδο του χρόνου σε ορισμένες περιπτώσεις, αλλά σε κάποιες άλλες μπορεί να πυροδοτήσουν την έναρξη μιας χρόνιας νόσου για την οποία το άτομο έχει γενετική προδιάθεση.

Μια κοινή βρογχίτιδα μπορεί να μετατραπεί σε βρογχικό άσθμα, ένα κοινό κρυολόγημα σε χρόνια ιγμορίτιδα, η καταστολή μιας αμυγδαλίτιδα μπορεί να πυροδοτήσει αθροιστικές κεφαλαλγίες, οι οποίες εμφανίζονται για το υπόλοιπο της ζωής του ασθενούς, κ.λπ.

Αυτό ωστόσο που με εξέπληξε ήταν η παρατήρηση ότι, αν ο οργανισμός περνούσε από μια περίοδο οξείας φάσης με υψηλούς πυρετούς σε μια περίοδο χρόνιας πάθησης, τότε ο **οργανισμός δεν εκδήλωνε πλέον οξείες φάσεις!**

Η διαπίστωση αυτή αποτέλεσε αποκάλυψη για εμένα, καθώς μπορούσα πλέον να καταλάβω για ποιο λόγο ένας οργανισμός που παρουσίαζε αρχικά μια σειρά οξείων παθήσεων έως μια συγκεκριμένη ηλικία, σταματούσε ξαφνικά, λόγω κάποιου στρεσογόνου παράγοντα, να εμφανίζει οξείες καταστάσεις με υψηλό πυρετό και περνούσε σε μια διαδικασία εκφυλιστικής χρόνιας νόσου.

Αυτό το φαινόμενο δεν είχε αναφερθεί ποτέ στην συμβατική ιατρική απ' όσο γνώριζα. Ωστόσο, αν ίσχυε, η σημασία του ήταν τόσο μεγάλη που θα άλλαζε ολόκληρη την έννοια της ιατρικής και, επίσης, την αντίληψή μας αναφορικά με την υγεία και την ασθένεια.

Οι χρόνιες νόσοι έχουν περιόδους εξάρσεων και υφέσεων όπως όλοι γνωρίζουμε, οι οποίες αποδίδονται σε άγνωστους παράγοντες. Αυτό που υποψιαζόμουν ήταν ότι οι εξάρσεις οφείλονταν στην εμφάνιση μιας υποξείας φλεγμονώδους διαδικασίας η οποία ελάμβανε χώρα κατά περιόδους.

Ήταν αυτές οι εξάρσεις στις χρόνιες παθήσεις κάτι τυχαίο και άνευ νοήματος ή αποτελούσαν **περιοδικές ανεπιτυχείς προσπάθειες του ανοσοποιητικού συστήματος να θεραπευθεί από μια εκφυλιστική νόσο που είχε εμφανιστεί έπειτα από την καταστολή της οξείας φλεγμονώδους διαδικασίας;**

Αυτό αποτέλεσε ένα κρίσιμο ερώτημα για εμένα, και οι παρατηρήσεις μου τα επόμενα χρόνια μου παρείχαν κάποιες απαντήσεις τις οποίες έθεσα στη διάθεση της επιστημονικής κοινότητας μέσα από τα βιβλία μου, τη διδασκαλία μου και τα άρθρα μου.

Το κύριο ερώτημα όμως ήταν: πώς μπορούσαμε να γνωρίζουμε ότι η καταστολή είχε λάβει χώρα

τελικά;

Αυτό που θα αναφέρω μπορεί να ακουστεί απίστευτο, αλλά έχει αποδειχθεί επανειλημμένως σε χιλιάδες θεραπευμένων περιπτώσεων: **αν ένας ασθενής υποβαλλόταν επιτυχώς σε ομοιοπαθητική θεραπεία για μια χρόνια πάθηση, κατά το διάστημα βελτίωσης της κατάστασής του η χρόνια συμπτωματολογία υποχωρούσε σταδιακά, ενώ ταυτόχρονα επανεμφανίζονταν οι οξείες καταστάσεις με τον υψηλό πυρετό.**

Η επανεμφάνιση των αρχικών οξείων καταστάσεων έπειτα από 5, 10 ή ακόμα και 20 χρόνια σε ορισμένες περιπτώσεις, χρονικό διάστημα κατά το οποίο δεν υπάρχουν οξείες καταστάσεις, σηματοδοτεί την επιστροφή του ανοσοποιητικού συστήματος στην πρότερη ισορροπημένη του κατάσταση.

Είναι δυνατόν η ικανότητα του οργανισμού να αναπτύξει ξανά μια φλεγμονώδη διαδικασία με υψηλό πυρετό να αποτελεί καλό σημάδι το οποίο υποδεικνύει ότι ο ασθενής προχωρά προς την πλήρη ανάρρωση από την χρόνια πάθησή του;

Η εμπειρία έχει δείξει ότι αυτό ισχύει. **Η επανεμφάνιση των οξείων καταστάσεων σηματοδοτεί το τέλος της χρόνιας πάθησης.**

Οι εξάρσεις των χρόνιων παθήσεων είναι πολύ γνωστές στην ιατρική. Αυτό που δεν ήταν γνωστό ήταν ότι ο οργανισμός, αφού περάσει στην κατάσταση της χρόνιας πάθησης, δεν εμφανίζει πλέον πυρετό.

Ενώ βρίσκεται σε κατάσταση χρόνιας πάθησης, ο οργανισμός δεν αντιδρά ακόμα και αν έρθει σε επαφή με βακτήρια ή μικρόβια που στο παρελθόν προκαλούσαν βίαιες αντιδράσεις.

Αυτό το φαινόμενο δεν εξηγήθηκε ποτέ από τη συμβατική ιατρική.

Το περίεργο για μένα ήταν ότι κανείς δεν είχε κοιτάξει ποτέ ούτε είχε διερευνήσει αυτό το φαινόμενο παρά τα δισεκατομμύρια δολάρια που δαπανούνται στην ιατρική έρευνα.

Οι παρατηρήσεις αυτές με βοήθησαν να κατανοήσω το πραγματικό νόημα των υψηλών πυρετών. Οι οργανισμοί που μπορούσαν να ανεβάσουν εύκολα υψηλό πυρετό κατά τη διάρκεια μιας οξείας επιδημίας (όπως τα περισσότερα παιδιά και τα μωρά σε παλαιότερες εποχές όταν περνούσαν σχεδόν όλα τα λοιμώδη νοσήματα) ανήκαν στα άτομα με ιδιαίτερα καλή υγεία. Ήταν υγιή και ζωντανά, ειδικά σε συναισθηματικό επίπεδο, ήταν ευτυχισμένα και χαρούμενα, ήταν ελεύθερα οποιασδήποτε βαθιάς χρόνιας νόσου.

Αυτές οι παρατηρήσεις, έπειτα από πολλά έτη αντιμετώπισης χιλιάδων περιπτώσεων ασθενών με χρόνιες παθήσεις και η επακόλουθη ανάπτυξη παλαιών οξείων καταστάσεων στο τέλος της θεραπείας, με οδήγησε στο συμπέρασμα ότι υπήρχε ένα «**συνεχές**» στο ιατρικό ιστορικό ενός ασθενούς.

Δεν θα υπεισέλθω σε λεπτομέρειες αυτήν τη στιγμή, θα αναφέρω απλώς ότι υπάρχει ένα «συνεχές» στην εμφάνιση ασθενειών, οξείων και χρόνιων, και μια αμοιβαία επιρροή, τα οποία έχω αναπτύξει στο άρθρο μου με τίτλο «**Το συνεχές μιας ενοποιημένης θεωρίας για τις ασθένειες**». Το πλήρες κείμενο αυτής της παράθεσης υπάρχει στην περιοδική έκδοση Medical Science Monitor.

Όλες αυτές οι παρατηρήσεις μπορεί να ακούγονται ως μια νέα πλευρά στην ιατρική θεωρία, αλλά εγώ απλώς τις θέτω στην διάθεση των ιατρικών ερευνητικών ομάδων προς επανεξέταση.

Για εμένα ήταν κάτι εκπληκτικό η παρατήρηση ότι μετά την έναρξη της χρόνιας εκφυλιστικής νόσου,

το ανοσοποιητικό σύστημα δεν μπορούσε πλέον να ανεβάσει υψηλό πυρετό, σαν να υπήρχε ένα «ελάττωμα» στο ανοσοποιητικό σύστημα.

Αυτό το φαινόμενο δεν είχε μέχρι τότε λάβει την κατάλληλη προσοχή από τους ερευνητές. Αντίθετα, υπήρχε η εντύπωση ότι αυτό το «ελάττωμα» του ανοσοποιητικού συστήματος προστάτευε το άτομο από τη μόλυνση από λοιμώδη ή οξεία νοσήματα.

Συνειδητοποίησα τότε ότι αν η προσπάθεια του ανοσοποιητικού συστήματος να αντιμετωπίσει μια οξεία κατάσταση διακόπτονταν και δεν επιτρεπόταν στον οργανισμό να την αντιμετωπίσει, αυτή αντικαθίστατο από τακτικές εξάρσεις χρόνιων παθήσεων.

Έτσι μπόρεσα να εξηγήσω τις περιοδικές εξάρσεις στις χρόνιες παθήσεις, **ως αναποτελεσματικές απόπειρες του οργανισμού να θεραπευτεί.**

Πώς γνωρίζουμε ότι αυτό ισχύει; Το γνωρίζουμε διότι όταν χορηγούμε το όμοιο φάρμακο, έπειτα από μια αρχική επιδείνωση των συμπτωμάτων, διασφαλίζεται η ίαση χωρίς ανεπιθύμητες ενέργειες. Αυτή είναι η ουσία της Ομοιοπαθητικής. Το βασικό πρόβλημα είναι να βρεθεί το πλέον όμοιο φάρμακο, το οποίο θα πυροδοτήσει την ανοσολογική απάντηση.

Προς αυτόν το σκοπό, προσπάθησα να βοηθήσω με τη συγγραφή μιας 12τομης ομοιοπαθητικής φαρμακολογίας, της **Materia Medica Viva, η οποία αποτελεί μια εκσυγχρονισμένη ψυχοπαθολογία των φαρμάκων που χρησιμοποιούνται στην ομοιοπαθητική.**

Όλη αυτή η γνώση μεταφέρεται στους μαθητές μου κατά τη διάρκεια των ζωντανών κύκλων μαθημάτων που παραδίδονται στην Ακαδημία –όπου διδάσκω κάθε χρόνο πολλές ώρες- ή μέσω του προγράμματος ηλεκτρονικής μάθησης που προσφέρουμε.

Το 1995 ίδρυσα τη «**Διεθνή Ακαδημία Κλασικής Ομοιοπαθητικής**» στην Αλόνησο, ένα νησί του Αιγαίου. Οι κύκλοι μαθημάτων είχαν ήδη ξεκινήσει πριν από την ίδρυση της Ακαδημίας, από το 1979, και τα μαθήματα παραδίδονταν αρχικά στο κτήριο του δημοτικού σχολείου του νησιού.

Είναι εντυπωσιακό διότι από τότε, κάθε χρόνο, χιλιάδες μαθητές, γιατροί και επαγγελματίες ομοιοπαθητικοί, έρχονται στην Αλόνησο από πολύ μακρινές χώρες σε ένα μακρύ ταξίδι απόκτησης της ομοιοπαθητικής γνώσης. Έως σήμερα, περίπου 15.000 γιατροί και ασκούντες την ομοιοπαθητική από 62 χώρες του κόσμου έχουν εκπαιδευτεί στην Ακαδημία.

Οι κύκλοι μαθημάτων, λόγω των καιρικών συνθηκών, πραγματοποιούνται από τον Μάιο μέχρι τον Σεπτέμβριο. Ένα από τα σημαντικότερα στοιχεία είναι ότι ένας αξιοσημείωτος αριθμός αυτών των μαθητών εξακολουθεί να επιστρέφει κάθε χρόνο εδώ και 15-20 χρόνια. Αυτοί αποτελούν τους καλύτερους συνταγογράφους στις χώρες τους.

Για όσους δεν έχουν καταφέρει για οποιονδήποτε λόγο να βιώσουν την εμπειρία της διδασκαλίας στην Αλόνησο, δημιουργήσαμε το **Πρόγραμμα ηλεκτρονικής μάθησης**, ένα πλήρες ακαδημαϊκό πρόγραμμα, βασισμένο στα υψηλότερα εκπαιδευτικά πρότυπα, το οποίο έχει ήδη υιοθετηθεί από πολλά πανεπιστήμια.

Μέχρι σήμερα, το Πρόγραμμα ηλεκτρονικής μάθησης έχει βρεθεί σε ολόκληρο τον κόσμο και έχει παρακολουθηθεί από συμμετέχοντες από 73 χώρες.

Τέλος, θέλω να καταστήσω σαφές ότι η ομοιοπαθητική δεν θεραπεύει τα πάντα.

Υπάρχουν παθολογικές καταστάσεις που έχουν περάσει το σημείο της ίασης σε ό,τι αφορά την ομοιοπαθητική. Σε μια τέτοια προχωρημένη παθολογία, η ανάγκη για την συμβατική ιατρική είναι επιτακτική.

Θέλω να τονίσω εδώ την ιδέα πως η ομοιοπαθητική είναι χρήσιμη, κατά κύριο λόγο, στους ασθενείς προτού υπάρξουν βαθιές δομικές μεταβολές. Αποτελεί πρόδρομο παθολογικών καταστάσεων, αποτελεί μια πρακτική που είναι απαραίτητη κατά την πρόδρομη περίοδο των χρόνιων ασθενειών, όταν η συμβατική ιατρική δεν έχει απαντήσεις και επομένως, συνιστά συμπληρωματική θεραπευτική την οποία η ιατρική χρειάζεται επειγόντως αυτήν τη στιγμή.

Πατά τα στοιχεία που υπάρχουν εδώ και 200 χρόνια, ορισμένοι από τους επικριτές της ομοιοπαθητικής εξακολουθούν να υποστηρίζουν ότι αποτελεί παλαιομοδίτικη πρακτική, ένα αρχαίο θεραπευτικό σύστημα, το οποίο είναι άχρηστο μπροστά στην σύγχρονη ιατρική, οπότε δεν το χρειαζόμαστε. Αυτό που δεν αντιλαμβάνονται είναι ότι το ίδιο τους το επιχείρημα είναι που δείχνει ότι αυτό το θεραπευτικό σύστημα, το οποίο εφαρμόζεται με εντυπωσιακά αποτελέσματα εδώ και 200 χρόνια, **αποτελεί την απόδειξη** της εγκυρότητάς του και, όπως το βλέπω εγώ, αποτελεί πραγματικό πρωτοπόρο στη θεραπευτική πρακτική.

Πιστεύω ότι τα ιατρικά ιδρύματα που θα ανοίξουν τις πόρτες τους σε αυτήν την συμπληρωματική ιατρική πρακτική θα αποτελέσουν τους πρωτοπόρους **σε ένα σημείο καμπής στην παγκόσμια ιατρική** το οποίο αναδύεται ταχέως, ένα νέο πρότυπο στην ιατρική, το οποίο ευελπιστώ ότι θα παράσχει τα προσδοκώμενα οφέλη για την υγεία που αναμένει ο κόσμος.

Εύχομαι και ελπίζω ότι η έγκριτη Ιατρική Σχολή στην οποία έχω την τιμή να ομιλώ σήμερα θα αποτελέσει έναν από τους σπουδαιότερους πρωτοπόρους σε ένα νέο πρότυπο για την Ιατρική και ότι θα αποτελέσει πυλώνα αντίστασης σε αυτήν την καταστροφική καταιγίδα χρόνιων ασθενειών που εξαπλώνονται ραγδαία στις κοινωνίες μας.

Κλείνοντας, θέλω να πω ότι οι ιδέες για τις οποίες μίλησα μπορούν να θεωρηθούν υποθέσεις και, ως τέτοιες τις παρουσιάζω προς μελέτη και διερεύνηση. Στην άριστη Ιατρική Σχολή σας θα μπορούσαμε να σχεδιάσουμε ενδιαφέροντα πειράματα για την από κοινού διερεύνηση αυτών των ιδεών.

Ευχαριστώ για το ενδιαφέρον σας για αυτήν την περίεργη, σπάνια και ιδιόρρυθμη πλευρά της θεραπευτικής. Μπορώ να σας διαβεβαιώσω ότι πηγάζει από την εμπειρία μου και από πραγματικές παρατηρήσεις σε αυτήν την πορεία των 55 ετών πρακτικής, η οποία ενώ ήταν γεμάτη από προκλήσεις, αγώνες, μάχες και συγκρούσεις, δεν μείωσε την επιθυμία μου να διακηρύξω αυτό που πάντοτε αντιλαμβανόμουν ως δώρο αυτού του ιδιοφυή γερμανού γιατρού, του Christian Samuel Hahnemann, προς την ανθρωπότητα.

Ευχαριστώ που ήσασταν μαζί μου σήμερα σε αυτήν την ξεχωριστή μέρα!